

ЦЕНТАР ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА

СТАНДАРД НА ЗАНИМАЊЕ

ТИГ ЗАВАРУВАЧ

Скопје, 2014 година

1. Име и код на Стандардот на занимање

ТИГ заварувач

2. Ниво на сложеност

III (трето)

3. Стручни компетенции

- Ја планира и ја организира работата, самостојно и во тим;
- Ги подготвува работното место, алатот, машините и мерните инструменти;
- Ги проверува, приспособува и ги одржува опремата, машините, уредите и средствата што се користат во работата;
- Обезбедува квалитетни услуги и извршени работи;
- Комуницира со соработниците и клиентите, со почитување на деловните принципи;
- Врши заварувачки и репараторски работи според пропишаниот ТИГ начин на заварување;
- Обезбедува потрошни материјали во зависност од процесот на работа;
- Ги обработува работните налози и техничката документација што е потребна за редовно извршување на работните задачи;
- Ги користи стручната литература и упатствата за квалитетно извршување на работата;
- Ги применува мерките за лична заштита и заштита на околината.

4. Опис на Стандардот на занимање

ГРУПА НА РАБОТИ	ТИПИЧНИ (КЛУЧНИ) РАБОТИ	ВЕШТИНИ И ЗНАЕЊА
Анализа, планирање и организирање на работата	Ја планира и ја организира работата, самостојно и во тим.	<ul style="list-style-type: none">- Ја планира и ја подготвува сопствената работа;- Ја организира сопствената работа за соработка во тим;- Го анализира, организира и го реализира планот за работа;- Ја применува законската регулатива при вршење на својата работа;- Ги собира релевантните информации;- Ја чита техничката документација;

		<ul style="list-style-type: none"> - Ја познава организацијата на работата во претпријатието.
Подготовка на работата и на работното место	Ги подготвува работното место, алатот, машините и мерните инструменти	<ul style="list-style-type: none"> - Го подготвува работниот простор; - Ги утврдува технолошките барања врз основа на придружната документација (нацртот на производот, пописот на постапката за заварување ...); - Ги одбира потребните алати и потребниот основен, дополнителен и помошен материјал за заварување врз основа на придружната документација; - Ги контролира функционалноста и исправноста на алатот, машините и мерните инструменти; - Непосредно ја организира работата; - Ги применува техниките на мерење и контрола; - Ја чита техничката документација; - Ги одбира соодветната работна опрема и помагалата за безбедна работа; - Ги знае основите на електротехниката; - Ги знае основите на металургијата на заварување; - Ги знае начините на заварување; - Ги познава уредите и опремата за ТИГ - заварување; - Ги познава гасовите што се користат за заварување и сродните постапки; - Ги знае основните начини на режење и механичката обработка на материјалите, ги знае основните, дополнителните и помошните материјали за заварување; - Ги знае упатствата за работа со работната опрема и со помагала за безбедна работа.
Оперативни работи	Ги врши заварувачките и репарирачките работи со ТИГ заварување.	<ul style="list-style-type: none"> - Вметнува материјал во апаратите за ТИГ заварување; - Ги подготвува заварувачките работи и ја чисти површината за заварување според описот на постапката за ТИГ заварување;

		<ul style="list-style-type: none">- Ги применува едноставните постапки на термичка обработка (предгреење) според пропишаната постапка на заварување;- Ги подесува потребните заварувачки параметри и протокот на заштитните гасови;- Заварува според пропишаната постапка за заварување (ги почитува параметрите за заварување, редувањето на производите од заварувањето, распоредот на заварување);- Ја надгледува температурата за време на заварувањето според одбрана мерна постапка и ги бележи резултатите;- Заварува според нацртот за производот;- Ги чисти споевите и производот;- Ја пополнува придружната документација за производот;- Ја проверува потребата од термичка обработка по заварувањето во придружната документација;- Ги знае основните параметри на заварувањето (јачината на заварувањето, заварувачкиот напон, брзината на заварување, протокот на гасот ...);- Ги знае техниките на заварувањето;- Ги знае основните преоди на материјалот во лак (краткоспоен, распрскувачки, ротирачки, пулсирачки);- Ги знае постапките на мерење на температурата;- Ја знае основната класификација на дополнителните материјали и нивната примена;- Ги знае постапките на предгреење и термичка обработка;- Ја познава опремата за димензиска контрола и нејзината примена.
--	--	--

Административни работи	Ги обработува работните налози и техничката документација што е потребна за редовно извршување на работните задачи.	<ul style="list-style-type: none"> - Ги пополнува работните документи; - Ги изработува извештаите за работата; - Води евиденција за потрошниот материјал и деловите; - Поседува техничка и работна писменост.
Комерцијални работи	Ги обезбедува резервните делови и потрошните материјали во зависност од процесот на работа.	<ul style="list-style-type: none"> - Ги нарачува резервните делови и потрошните материјали; - Ги складира резервните делови и опремата.
Обезбедување и осигурување квалитет	Обезбедува квалитетни услуги и извршени работи.	<ul style="list-style-type: none"> - Обезбедува квалитетни услуги; - Ги применува стандардите за квалитет; - Ги применува процедурите и методите за да се обезбеди рационална употреба на енергија, време и материјал; - Ги знае стандардите и прописите за заварување; - Ги знае причините за појава на дефектите и видовите дефекти во заварените споеви; - Ги знае улогата на надзорот и испитувањето на заварените споеви; - Ги знае значењето на естетскиот изглед и функцијата на производот.
	Ги користи стручната литература и упатствата за квалитетно извршување на работата.	<ul style="list-style-type: none"> - Ги чита техничката документација, правилниците и упатствата; - Ги применува нормите препорачани од стручната литература.
Одржување и поправка	Ги проверува, приспособува и ги одржува опремата, машините, уредите и средствата што се користат во работата.	<ul style="list-style-type: none"> - Врши дневен преглед на работната и на личната опрема за заварување; - Писмено го известува претпоставениот за недостатоците; - Врши помали сервисни работи според инструкциите на производителот или според интерните упатства; - Ги знае основите на работењето на работната и личната опрема за

		<p>заварување;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ги знае основните правила на одржување на работната и личната опрема за заварување.
Комуникација	<p>Комуницира со соработниците и клиентите, со почитување на деловните принципи.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ги собира и ги проследува информациите за работниот процес и за состојбата на алатот и опремата; - Комуницира со претпоставениот, со технологот, со оперативната служба, со сервисната служба и другите соработници за квалитетна, безбедна и безопасна работа за околината; - Соработува со надворешните изведувачи и нарачатели; - Ја знае и ја користи стручната терминологија; - Поседува работна култура.
Заштита на работата, здравјето и околината	<p>Ги применува мерките за лична заштита.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ги применува заштитните средства и опремата, во согласност со законската регулатива; - Ги применува правилата за безбедност при работа; - Ги применува прописите за заштита од пожар.
	<p>Ги применува мерките за заштита на околината.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Го собира, сортира и го отстранува отпадот, во согласност со прописите за заштита на животната средина; - Ги применува прописите за заштита на животната средина и усогласување со нив; - Ги применува процедурите за ракување, складирање и отстранување на загадувачите на животната средина; - Ги презема мерките за заштита од влијанието на опасните гасови, отровите, парите, високозапалливите супстанции.

5. Датум, носител и состав на работната група за изработка на Стандардот на занимање

5.1. Датум на изработка: 2012

5.2. Институција - носител на изработката: Центар за стручно образование и обука - Скопје

5.3. Состав на работната група:

1. Пеце Темелковски, „Провелд“ – Скопје
2. Телат Жупани, дипл. маш. инж., ОСТУ „Гостивар“ – Гостивар
3. Координатор: Ридван Зеќири, дипл. маш. инж., раководител, Центар за стручно образование и обука - Скопје.
4. Координатор: Клемент Дрофеник, Барбара Кунчич, ЦПИ, Љубљана

6. Надлежна институција за донесување на Стандардот на занимање

Стандардот на занимање **ТИГ заварувач** го донесе Министерството за труд и социјална политика со решение бр. 08-429/8 од 16.01.2015 година